

DÉLMAGYARORSZÁG

71. évfolyam
115. szám
1981.
május 19.,
kedd
Ára:
1,40 forint

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Szerdán nyílik a vásár

Átadták a tavaszi BNV díjait

Asz idén tíz terméket jutalmaztak a tavaszi Budapesti Nemzetközi Vásár nagydíjával, 46 gyártmányt pedig BNV-díjjal tüntettek ki. A díjakat hétfőn a kőbányai vasközpontban Kelemen Lajos, a Fővárosi Tanács elnökhelyettese adta át.

Kelemen Lajos ünnepi beszédében arról szölet, hogy a szerdán nyitó 1981. évi BNV-n ismét vizsgálják a magyar ipar legnévösebb termékeit, a szellemi és a látogatók felmérhetik a hazai beruházási javak versenyképességét, megismerhetik a nemzetközi és a hazai piac értékeit.

Adottságok gazdasági fejlődésünkre is jók teszik, hogy a jövőben tovább fokozzuk részvételünket a nemzetközi munkamegosztásban — mondotta. Hatodik ötéves tervünk gyors exportnövekedéssel, a külkereskedelmi mérleg egyensúlyának további javulásával számol. A vásárok — így a BNV is — jól szolgálják a termelők és kereskedők, az eladók és vevők igényeit, lehetőségeinek megismerését, serkentőleg hatnak a magyar ipar termékszerkezetének további korszerűsítésére.

A vásárdíjak odaítélésénél a szakzsűri javaslata alapján a bizottság figyelembe vette a nemzetközi műszaki színvonal elérése mellett az exportképességet, a gyártási lehetőségeket és az igényeket. A BNV nagydíjas termékek: A Salgótarjáni Kohászati

Üzemek Rapistan—Salgó szállítópályája modulrendszerben készül, így lehetővé válik az egyes elemek egyenkénti alkalmazása, a rendszer bővítése, fejlesztése.

A VBKM erősáramú elektronikai gyára és az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet közös kutatás-fejlesztési együttműködésének terméke a statikus frekvenciaváltós aszinkron motoros hajtás sorozat. A termék fő felhasználási területei a szivattyú-, a ventilátor-, a szállítószalag-, a hengerson-, a szerszámgép-, felvonó- és daru-, valamint a különféle centrifugahajtások.

Az Orion Rádió- és Villamosági Vállalat számítástechnikai terméke, az AM-12 TD típusú adatátviteli rendszer kényelmes, gazdaságos üzemeltetést, olcsóbb összeköttetést jelent a felhasználóknak.

A Híradástechnikai Szövetkezet színes display processzora tévékamerából, videoszalagról vagy más jelhordozóról kapott, illetve számítógéppel generált képek megjelenítését teszi lehetővé szabványos színes tévémonitoron.

Az Ikarus 286 típusú csuklós városi autóbusza olyan konstrukció, amely a legkülönbözőbb éghajlati viszonyoknak is megfelel.

A Lenin Kohászati Művek vályús tölcsér gyártmánya az új villamosvonalak építésénél és a meglévő korsze-

rűsítésénél alkalmazható, nagy kopással pályaelem.

A Műszeripari Kutató Intézet univerzális analóg mérőautomatika műszer család-ját hároméves munkával fejlesztette ki.

A Tiszai Vegyi Kombinát pipplen polipropilén granulátuma megfelel a legigényesebb műanyag-feldolgozó vállalat igényének is.

A Dunai Kőolajipari Vállalat jinom parafin gyártmánya saját kutatási-fejlesztési munkájuk alapján készül. Tíz-néhárom fajta alacsony olajtartalmú parafint állítottak elő.

Az Egyesült Izzó energia-takarékos fénycsőcsaládja a korábbi típusoknál vékonyabb átmérőben készül. Az új csövek azonos fényáramkibocsátás mellett 10 százalékos energiamegtakarítást biztosítanak.

A szerdán nyíló tavaszi BNV-n több mint 2200 négyzetméternyi területen három ágazati kiállítás mutatja be termékeit a szovjet ipar. Mint a szovjet kiállítás szervezői hétfői sajtótájékoztatójukon a nagykövetség budapesti klubjában elmondták: 22 szovjet külkereskedelmi egyesülés mintegy ezer exportterméket mutat be a szakembereknek, a vásárlatókat nagyközönségnek. A termékek 80 százaléka első ízben látható a tavaszi budapesti vásáron.

A népi ellenőrök tapasztalatai

Az utóbbi években csökkentették a vizsgálatok számát, azért, hogy a csaknem 24 ezer népi ellenőr a valóban fontos kérdésekre irányíthassa a figyelmét, mint Szakali József államtitkár, a Központi Ellenőrzési Bizottság elnöke hétfői sajtótájékoztatóján elmondotta, a szellemi és fizikai erő összpontosításának haszna a 19 új vizsgálat eredményeiben mutatkozott meg. Kiemelten foglalkoztak azokkal a tényezőkkel, amelyek alapvetően befolyásolták az 1980. évi népgazdasági terv végrehajtását. Az ő tapasztalataik is igazolják: a gazdálkodási szervek tisztában vannak azzal, hogy a korábban sokkal többet kell tenniük a termékek minőségének javításáért, ám a megvalósítás meg nem úgy megy, ahogy kellene. Számos helyen késlekedés, bizonytalanság és következetlenség tapasztalható. Határozott intézkedéseket sok helyütt jószerivel csak akkor tesznek, amikor már szinte lehetetlen megfordítani a kedvezőtlen folyamatot.

Még mindig akadozik a vállalatok közötti termelési és kereskedelmi együttműködés, a kapcsolatokban gyakori a kiszámíthatatlanság, a szerződések megszegése. A kooperációs gondok hátráltatják a termékszerkezet korszerűsítését is. Javulás tapasztalható viszont az energia-, illetve anyag-gazdálkodásban. Ez leginkább a szembetűnő pazarlás megszüntetésének, vagyis az egyszerű tartalékok kiaknázásának köszönhető. Kevés azonban még a technológiai fejlesztésből adódó úgynevezett fajlagos mega-

karitás; még ritkán születik olyan új termék, amely lehetővé teszi a korábbinál alacsonyabb energiafelhasználást.

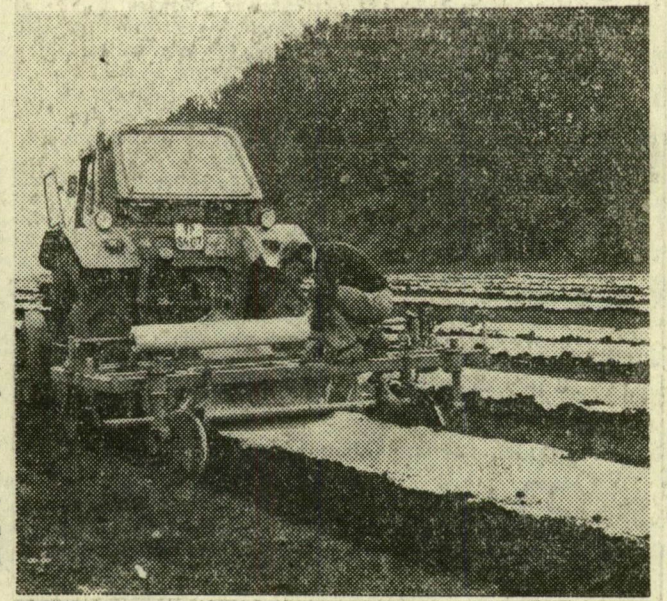
A népi ellenőrzés központi és területi szervei 1980-ban több mint 4700 közérdekű bejelentéssel foglalkoztak. Az elmúlt évekhez hasonlóan leggyakrabban a jogszabályokkal ellenkező intézkedéseket, illetve a szocialista gazdálkodás elveit sértő magatartást tették szóvá. Számosan panaszkodtak, hogy az autójavítás színvonala a magasabb árak ellenére sem kielégítő. Alkatrészhiány miatt elhúzódnak a tartós fogyasztási cikkek javításai, a szervek mégis csak vonatottan tesznek eleget cserékötelezettségüknek.

A KNEB értékelté azt is, hogy más szervek miképp foglalkoztak a címükre eljutott közérdekű beadványokkal. Megállapították: bár van előrelépés, de még mindig sokat kell tenni azért, hogy mindenhol gyorsan és lelkiismeretesen intézzék az ügyeket.

A tapasztalat negatív jelenségek mielőbbi megszüntetése érdekében számos javaslatot tettek az érintetteknek, egyúttal a korábbinál jóval több helyen kezdeményezték fegyelmi eljárást. A kártérítési indítványok száma azonban csökkent. A vizsgálatok nagyobb társadalmi nyilvánosságot kaptak, s ez növelte a népi ellenőrök munkájának elismertségét. (MTI)

Dinnye fólia alatt

A hevesi Rákóczi Tsz-ben hagyomány van a dinnye-termesztésnek. Most az a céljuk, hogy az érési időt előre hozzák, ezzel a dinnyeszezon mintegy két héttel hosszabb lehetne. Az elképzeléshez jó megoldást kínálja a síkfólia rendszer, vagyis a palánták korai kiültetése perforált síkfólia alá. Így az időjárás viszontagságaitól védve fejlődhet a korán érő, ízletes gyümölcs. Az évek óta tartó kísérletek eredményeként idén már 25 hektáron ültettek ki palántákat síkfólia alá.

Magyar—szovjet

szövetkezeti megállapodás

Hétfőn Budapesten Szlamenický István, a SZÖVOSZ elnöke, valamint Alekszej Szmirnov, a Centroszozuj, a szovjet fogyasztási szövetkezetek központi szövetségének elnöke együttműködési megállapodást és hosszú lejáratú árucseré-forgalmi jegyzőkönyvet írt alá. A megállapodás szerint az elkövetkező időszakban egyenletesen emelkedik a szövetkezeti vászlasztékcseré és a kishatármenti forgalom. (MTI)

Az első négy hónapban

Hatezer-hatszáz lakás épült

Az építőipar első négy hónapjáról készített EVM-gyorsjelentés szerint a kivitelező szervezetek — a minisztériumi és tanácsai vállalatok, valamint a szövetkezetek — huszonöt hónap alatt 6600 új otthont adtak át az országban, s így az éves átadási feladat 15 százalékát teljesítették. A legtöbb új lakást az EVM-vállalatok építették: 5800-at adtak át az első négy hónapban, kevesebbet, mint a múlt év azonos időszakában, de az idei feladat is kisebb a tavalyinál.

A főváros lakásépítési programjának teljesítését segíti 15 megyei EVM-vállalat is. Budapest és vidéken is most, a kitavasodással kezdődött meg az építési szezon. Jelenleg majdnem 39 ezer új otthon építésén dolgoznak, s így az idén előirányzott 37 ezer lakáson túl már a jövő évi átadásra tervezett jó néhány új ház építését is megkezdték. Az építőanyag-ipar a keresletnek megfelelően látta el termékeivel az építőket. (MTI)

A változtatás igénye

Kapolyi László energia- és nyersanyagpolitikáinkról

Magyarországon — sok más országhoz hasonlóan — különleges fontossága van az energiafelhasználás témájának, amelyhez a tegnapi, hétfői nap két szegedi eseménye is kapcsolódott. Dél-eltől az olajipari klubban a hazai bányáipar szocialista brigádjainak képviselői folytatták megbeszélést a hazai szén-, érc- és szénhidrogén-bányászati aktuális kérdéseiről. A tanácskozáson részt vett Kapolyi László az Ipari Minisztérium államtitkára is, aki délután a Technika Hazában tartott előadást a XXI. század első felében az Energia- és nyersanyagpolitikánk időszerű kérdéseiről. A plenárius előadást Juratorics Aladár, az MTESZ megyei szervezeteinek társelnöke nyitotta meg, s köszöntötte a résztvevőket, köztük a megye és Szeged politikai és állami vezető testületeinek képviselőit.

Importja, ez az arány mára mintegy 50 százalék lett. Óhatatlanul fölvetődik tehát a „hogyan tovább?” kérdése. Annál is inkább, mert a világ becslült energiáigénye évente legalább 2,7 százalékkal emelkedik. Ebből viszont az következik, hogy a jelenleg ismert (és hasznosított) források energianyeresi technológiaiak csak mintegy az ezredfordulójáig képesek fedezni a növekvő felhasználás igényeit. Az ezredforduló után a konvencionális megoldások a szükséges energia-többlet előteremtésénél már nem vehetők számításba. Sőt, az is előrelátható, hogy a mintegy 2030-ig tartó szakasz becslült energiáigényeinek kielégítéséhez hatalmas beruházások szükségesek majd.

szak mérsékelt gazdasági fejlődése többek közt azt a célt is szolgálja, hogy időt adjon arra a szükséges műszaki átállásra, mely lehetővé teszi a fajlagos energia- és nyersanyagigény csökkentését.

Selektív iparfejlesztési politikára van tehát szükség a gazdaság olyan „átállítáására”, amely lehetővé teszi a nagymértékű energia- és anyagtakarékosagot. Ennek szükségességét jól illusztrálja néhány adat. Amíg az „árrobbanás” előtt egy tonna gabonáért nagyjából 4 tonna szénhidrogént kaptunk, ma ez az arány általában az 1:1-et sem éri el.

Mindebből egyértelművé válik néhány következtetés. Többek között az, hogy Magyarország továbbra is rá lesz utalva a nemzetközi munkamegosztásra, hogy a gazdaság működéséhez, fejlődéséhez szükséges energiameennyiséget biztosíthassa. Am az is következik mindebből, hogy a világtendencia ismeretében a hazai gazdasági fejlődés tervezett ütemében és karakterében is változásokra lesz szükség. Például oly módon is, hogy amíg a nemzeti jövedelem emelkedésénél világszerint mindenütt jóval gyorsabban növekedett mindeddig az energiafelhasználás, erre a jövőben egyszerűen nem lesz lehetőség. A nemzeti jövedelem tehát csak úgy növekedhet, ha viszonylag kis mértékű többlet energiafelhasználással jár együtt.

Az előadás során a megvalósításra nem képes. Szükségünk lesz az energiafelhasználás jelenlegi szerkezetének folyamatos átalakítására, a „monokultúrák” helyett az energiaforrások komplex hasznosítására kell rátérnünk. A szén, a szénhidrogén és az atomenergia kombinatív felhasználására. Az alapvető cél az, hogy a szénhidrogének energetikai célú felhasználását radikálisan visszafogjuk, hogy azokat ne legesszük, hanem feldolgozzuk. Helvét egvelőre fokozatosan a szénből és az atomerőművekből nyert energiának kell betöltenie. Ehhez viszont például a szén előkészítésének és feldolgozásának minőségileg új módszereire (elgázosítás stb.) van szükség.

Kapolyi László előadásában jó néhány példát mutatott be arra, hogyan lehetne az eddigiekhez jóval gazdaságosabban, ésszerűbben gazdálkodni ásványvagyunkkal, annak komplex felhasználását biztosítva. (Például, hogyan lehet egy atomerőmű hulladékjait segítségével lignitet elgázosítani, értékes és könnyen felhasználható energiahordozókat és más anyagokat nyerni.)

Az előadó végül hangsúlyozta, hogy társadalmunknak nagyon szigorú feltételrendszerben kell megoldania mindezeket a feladatokat. Hiszen a szükséges változások rengeteg nehézséggel, gondnal és tetemes költségekkel járnak majd. Megoldásukhoz valódi társadalmi összefogásra van szükség.